



Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta
Katedra křesťanské výchovy

Prázdninový příměstský tábor pro předškolní děti v
Prostějově

Bakalářský projekt

Autor: Zita Novotná
Vedoucí práce: doc. Dr. Rudolf Smahel, Th.D.

Olomouc 2016

Děkuji doc. Dr. Rudolfu Smahelovi, Th.D. za vedení bakalářského projektu, za podnětné připomínky a cenné rady a za jeho podporu. Děkuji také všem, kteří mě jakkoli podporovali.

Prohlašuji, že jsem tento bakalářský projekt vypracovala samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Olomouci dne

Podpis

Anotace

Bakalářský projekt je zaměřen na tvorbu příměstského tábora pro předškolní děti, který má být obohacím nabídky letních táborů Klubu salesiánského hnutí mládeže v Prostějově. Úvodní část se věnuje charakteristice zaštiťující organizace a teoretickému ukotvení, ze kterého tvorba projektu vychází. Následující část se zabývá samotnou tvorbou projektu – je zde rozpracována organizace příměstského tábora, způsob propagace, personální zajištění, finanční zajištění, duchovní program, celotáborová hra a program jednotlivých dnů. Projekt byl realizován o letních prázdninách roku 2015, proto je v poslední části zařazeno též zhodnocení jednotlivých oddílů.

Obsah

Úvod	7
1 Klub salesiánského hnutí mládeže	8
1.1 Salesiánské hnutí mládeže	8
1.2 Klub SHM Prostějov	9
1.2.1 Historie	9
1.2.2 Současný stav	11
1.2.3 SWOT analýza.....	12
2 Charakteristika předškolního věku	15
3 Charakteristika a popis projektu	17
3.1 Charakteristika projektu	17
3.2 Charakteristika pronajatých prostor	18
3.3 Personální zajištění	19
3.4 Propagace příměstského tábora	21
3.5 Finanční řešení projektu	22
3.6 Představení celotáborové hry	24
3.7 Duchovní program.....	26
4 Zhodnocení projektu	29
4.1 Personální zajištění	29
4.2 Propagace	29
4.3 Finanční zajištění projektu	29
4.4 Celotáborová hra	30
4.5 Duchovní program.....	30
4.6 Hry, aktivity.....	31
Závěr.....	32
Použitá literatura.....	33
Seznam tabulek.....	35

Seznam příloh	36
---------------------	----

Úvod

Bakalářský projekt se zabývá přípravou a realizací příměstského tábora pro předškolní děti, který byl později realizován pod záštitou Klubu Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově (dále jen Klub SHM Prostějov).

Před započítím práce byl stanoven hlavní cíl a několik dílčích cílů. Hlavním cílem projektu je obohacení nabídky Klubu SHM v Prostějově vytvořením nového typu akce - příměstského tábora pro předškolní děti. Mezi dílčí cíle patří vytvoření programu, který děti baví a rozvíjí všechny stránky jejich osobnosti, a v neposlední řadě, protože se jedná o křesťanskou organizaci, je cílem také vést děti k Bohu.

Bakalářský projekt je rozdělen do několika kapitol. Tématem první kapitoly je charakteristika organizace Salesiánského hnutí mládeže, dále charakteristika Klubu SHM v Prostějově, jeho historie, současný stav a SWOT analýza této organizace. Další kapitola se věnuje cílové skupině, pro kterou je tábor určen – dětem předškolního věku. Třetí kapitola se zabývá vlastním projektem, který byl vytvořen k provedení v praxi. V této kapitole je charakterizován nejen projekt jako celek, ale také jeho ostatní složky, které bylo nutné zajistit pro úspěšnou realizaci. Vytvořený projekt příměstského tábora byl zahrnut do nabídky letních táborů organizovaných pod záštitou Klubu SHM Prostějov a o letních prázdninách roku 2015 byl i realizován. Proto bylo možné zhodnotit jeho průběh a jednotlivé složky přípravy. Zhodnocení se nachází v poslední, čtvrté kapitole.

1 Klub salesiánského hnutí mládeže

Tato kapitola se věnuje Salesiánskému hnutí mládeže obecně, a poté konkrétnímu Klubu Salesiánského hnutí mládeže v Prostějově, pod jehož záštitou bude bakalářský projekt realizován.

1.1 Salesiánské hnutí mládeže

Salesiánské hnutí mládeže (dále jen SHM) je spolek, který působí na celém území České republiky. Jedná se o křesťanskou organizaci.¹

Sídlo SHM se nachází v Praze – Uhřetěvsi. SHM je spolek, který se zabývá vychovatelskou činností. Mezi cíle patří rozvoj všech stránek osobnosti vychovávaných dětí a mládeže, péče o děti a mládež z materiálně, morálně a duchovně chudého prostředí, preventivní činnost, spolupráce s jinými organizacemi zabývajícími se prací s dětmi a mládeží v České republice i v zahraničí a organizace duchovní a odborné přípravy pro mladé lidi, kteří chtějí pracovat s dětmi a mládeží v salesiánském duchu.²

Činnost SHM je zaměřena na péči o děti a mládež, a to především formou volnočasových aktivit - kroužků, táborů, oratorií, seminářů, sportovních turnajů apod. Cílovou skupinou SHM nejsou jen děti a mladí lidé, ale také rodiny.³

Na území České republiky se nachází 33 Klubů SHM, z toho 28 z nich má vlastní právní subjektivitu, a 2 sekce. V současné době má SHM ve svých klubech více než 3000 členů.⁴

SHM vzniklo v roce 1991, kdy se několik mladých lidí rozhodlo navázat na dílo salesiánů Dona Boska v České republice. V počátcích své existence bylo SHM členěno dle okresů a krajů, avšak tato struktura se později ukázala jako nevyhovující a od roku 1995 se začaly zřizovat výše zmíněné kluby a sekce – ty koordinovaly činnost klubů. Jednotlivé kluby spolupracovaly i s jinými organizacemi, činnost SHM se tak stále

¹ Srov. *Salesiánské hnutí mládeže* [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/>

² Srov. *Stanovy Salesiánského hnutí mládeže* [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/stanovy/>

³ Srov. *Co děláme* [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/co-delame/>

⁴ Srov. *Kluby* [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/kluby-shm>

rozzrůstala. V průběhu času prošlo SHM množstvím změn a organizovalo čím dál víc akcí pro děti a mládež. Roku 1999 se SHM stalo členem Rady dětí a mládeže. Od roku 2001 je SHM oprávněno také školit hlavní vedoucí dětských táborů a zotavovacích akcí. Významným mezníkem pro činnost SHM byl rok 2004 - tehdy dostalo SHM statut uznané nestátní neziskové organizace pro oblast práce s dětmi a mládeží ve volném čase pro roky 2004 - 2006. Toto uznání SHM následně získalo i pro roky 2007-2010 a 2011-2015.⁵

1.2 Klub SHM Prostějov

Klub Salesiánského hnutí mládeže Prostějov (dále jen Klub SHM Prostějov) je nestátní neziskovou organizací, jejíž sídlo se nachází na adrese Filipcovo náměstí 4, 796 01, Prostějov. V současné době je předsedou Klubu SHM Prostějov Ing. Petr Češka.⁶

Klub SHM Prostějov se zaměřuje na práci s dětmi a mladými lidmi, kterým se snaží zprostředkovat možnost smysluplně trávit svůj volný čas, předat jim duchovní hodnoty, pomoci jim budovat dobré a zdravé vztahy a tak jim pomoci připravit se na dobrý, smysluplný život. Druhou cílovou skupinou jsou mladí lidé, kteří se rozhodli stát se salesiánskými animátory. Pro tyto dobrovolníky jsou připravovány formační akce, které mají za cíl připravit mladé lidi k převzetí zodpovědnosti za různé činnosti nejen na táborových akcích (hlavní vedoucí, zdravotník, instruktor sportovních aktivit apod.). Formační akce jsou též zaměřeny na budování křesťanského společenství.⁷

1.2.1 Historie

V letech 1992 až 1994 působil v Prostějově Radek Gotwald SDB, který shromáždil místní mladé lidi a začal je vést k výchovné činnosti v salesiánském duchu. Společně s nimi začal pořádat táborové akce. Po jeho odchodu mladí lidé pokračovali v této činnosti, avšak chybělo jim odborné a duchovní vedení. V roce 1998 přišel do Prostějova Vojtěch Sivek SDB, který opět navázal s těmito mladými lidmi spolupráci.

⁵ Srov. *Historie* [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/historie-shm/>

⁶ Srov. ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2013*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2014. s. 3.

⁷ Srov. *O nás* [online]. 2016 [cit. 10-02-2016]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/o-nas>

Protože sílila potřeba právní formy práce s mládeží, která byla nutná pro rozvíjející se táborovou činnost a získávání dotací, 8. 12. 2000 založil Vojtěch Sivek SDB s Ing. Jaroslavem Němcem SDB Klub SHM Prostějov. Prvním předsedou Klubu se stal Vojtěch Sivek SDB.

Činnost Klubu se postupně rozvíjela, avšak chyběly potřebné prostory, které by mohly sloužit k pravidelné činnosti, např. zřízení oratoře. Existoval sice dům Středisko mládeže v Krasicích, ten byl však pro práci s mládeží nedostatečný, malý, navíc se nacházel mimo centrum Prostějova. Významným počinem se však ukázalo navázání spolupráce s Cyrilometodějským gymnáziem, která trvá dodnes.

Po odchodu Vojtěcha Sivka SDB se stal předsedou Klubu Michal Růžička a po dvou letech převzala tuto funkci Veronika Ehlová. Roku 2010 se předsedou Klubu stal Ing. Jaroslav Němec, který v této funkci setrval do roku 2013, kdy ji převzal Ing. Petr Češka.⁸

Ze začátku výchovného působení Klubu byla pořádána pouze občasná formační setkání, avšak neexistovala žádná systematická příprava na práci animátora. Protože nebylo možné stavět pouze na dobrovolnickém nadšení, vznikla myšlenka systematické odborné a duchovní přípravy. Ta je realizována od roku 2007, kdy vznikl systém věkově sourodých skupin, jejichž členové se postupně na službu animátora připravovali ve dvouleté a později tříleté formaci. První systematicky vedená skupinka nesla název „Rybízci“. Pro označení původních animátorů, pro které ještě přípravný program neexistoval, se vžil název „Čikvity“. Další, mladší skupinou v pořadí byli „Smajlíci“, později „Šmoulové“ a „Syslíci“. Nejmladší skupinou jsou „Tarbíci“, kteří se formují od roku 2014.⁹

⁸ Srov. NĚMEC, Jaroslav. *Historie Klubu SHM Prostějov*. Mluvené slovo. Prostějov, 2015 [13-12-2015].

⁹ Srov. ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2013*. Klub Salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2014. s. 3.

1.2.2 Současný stav

Současným předsedou Klubu SHM Prostějov je Ing. Petr Češka. Na řízení klubu se kromě něj podílí devítičlenný výbor, který se k projednávání různých záležitostí schází přibližně jedenkrát za dva měsíce.¹⁰

Klub SHM v současné době organizuje jednodenní i vícedenní akce pro děti (6 - 13 let) a pro mládež (14 - 20 let). Mezi vícedenní akce řadíme pobytové tábory o podzimních prázdninách, vánočních prázdninách, jarních prázdninách a letních prázdninách, které se obvykle konají na dvou místech – Turistická základna Stará Voda a Turistická základna Annaberg; o letních prázdninách jsou organizovány též putovní cyklistické tábory nejen po České republice, ale i do zahraničí (Slovensko, Rakousko). Počet táborů, které probíhají o letních prázdninách, je proměnlivý a liší se rok od roku.

Kromě pobytových akcí již tradičně probíhají též setkání s dětmi a jejich rodiči na jednodenních akcích, jako je Den dětí, zakončení prázdnin – „Klobáskovaná“ a příležitostná setkání s doprovodným programem pro děti.

Animátoři se setkávají pětkrát za rok na víkendových formačních setkáních, která probíhají rovněž na turistických základnách Stará Voda a Annaberg, a na oslavě svátku svatého Jana Boska v Prostějově.

Během roku 2015 proběhlo množství akcí, které shrnuje následující tabulka:

Tabulka č. 1 – Počty akcí Klubu SHM Prostějov během roku 2015¹¹

Druh pořádané akce	Počet turnusů
Jarní prázdniny	3
Jednodenní akce	4
Letní prázdniny	13
Podzimní prázdniny	2

¹⁰ Srov. ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2015*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2016. s. 3.

¹¹ Srov. ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2015*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2016. s. 16 – 18.

Vánoční prázdniny	2
Animátorské setkání	5

1.2.3 SWOT analýza

SWOT analýza byla vypracována na základě výpovědi současného člena výboru Klubu SHM Prostějov, Mgr. Václava Procházky.

Tabulka č. 2 – SWOT analýza¹²

<p>Výhody</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mladý, inovativní předseda - Mladí nadšení dobrovolníci (animátoři) - Přítomnost komunity Salesiánů v Prostějově - Zájem mladých křesťanských rodin - Spolupráce s Cyrilometodějským gymnáziem v Prostějově - Nízké náklady na organizaci táborů (animátoři nejsou zaměstnanci) - Finančně dostupné akce pro většinu rodin - K dispozici 2 chaty pro organizaci táborových akcí a školení 	<p>Nevýhody</p> <ul style="list-style-type: none"> - Absence prostoru, který by patřil Klubu SHM Prostějov (místnosti) - Málo akcí během roku, menší finanční dotace - Dobrovolníci jsou většinou studenti - Někteří dobrovolníci jsou již zaměstnaní
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Možnost spolupráce se školami v okolí - navázání kontaktu s jinými salesiánskými animátory 	<p>Hrozby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Úbytek dětí, slabší ročníky - Úbytek animátorů, ztráta motivace pro dobrovolnickou činnost

¹² Srov. PROCHÁZKA, Václav. *SWOT analýza Klubu SHM Prostějov*. Mluvené slovo. Prostějov, 2016 [cit. 16-03-2016].

Vize Klubu SHM Prostějov je pokračovat v současné činnosti, případně rozšířit stávající nabídku akcí. V červnu 2016 dokončí svou tříletou formaci skupina „Tarbíci“ a její členové se již budou moci účastnit táborových akcí jako pomocní vedoucí. V lednu 2016 by také měla započít systematická příprava a formace nové skupiny „Korby“.¹³

Mezi výhody Klubu SHM Prostějov patří to, že jeho předsedou je Ing. Petr Češka, jehož nízký věk poukazuje hned na několik výhod – například schopnost oslovit mladé dobrovolníky, podílení se na programu a jeho utváření podle potřeb mladých lidí (protože je jedním z nich), zájem a informovanost o čerpání dotací apod.

Další nespornou silnou stránkou Klubu SHM v Prostějově je přítomnost kněží z místní komunity Salesiánů Dona Boska, kteří se mohou podílet na organizování jak seminářů pro animátory – dobrovolníky, tak na organizování táborových akcí pro děti a mládež. Zajišťují rovněž duchovní program na všech akcích Klubu SHM Prostějov.

Výhodou je také množství mladých rodin z Prostějova a okolí, které mají zájem o křesťanskou výchovu svých dětí, ale také o to, aby jejich děti trávily svůj volný čas v podnětném a duchovním prostředí. Funguje zde křesťanská škola – Cyrilometodějské gymnázium, základní škola a mateřská škola v Prostějově, táborové akce tak mohou být nabízeny studentům této školy a studenti se také mají možnost stát salesiánskými animátory.

Další výhodou je, že animátoři jsou dobrovolníci a tudíž nejsou placení, to znamená, že náklady na chod tábora jsou nižší a tím pádem dostupné většině rodin. V dobrovolnické činnosti též lze očekávat hlubší motivaci a větší zájem na společně vytvářeném díle.

Mezi výhody je také zařazena možnost využívání chat ve Staré Vodě a v Andělské Hoře v Jeseníkách, které patří Salesiánské provincii v České republice. Tyto chaty jsou plně vybaveny a zařízeny pro provoz táborových akcí i školení vedoucích, a zároveň jsou obě umístěny v krásném a klidném prostředí uprostřed přírody.

¹³ Srov. ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2015*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2016. s. 14.

Mezi nevýhody řadíme fakt, že Klub SHM Prostějov nevlastní žádné prostory, které by mohly být využity ke shromažďování materiálu, pořádání akcí v Prostějově apod. V současné době jsou k těmto účelům užívány prostory fary při kostele Povýšení sv. Kříže.

Nevýhodou je také skutečnost, že Klub SHM Prostějov pořádá oproti jiným klubům či střediskům málo akcí během roku a chybí pravidelná činnost, a proto má možnost získat menší dotace. Ve školním roce 2013/2014 a 2014/2015 se podařilo realizovat tzv. páteční oratoř, to znamená pravidelnou možnost setkávání dětí a mládeže nejen na táborových akcích a budování společenství. Páteční oratoř probíhala každý pátek od 14:00 do 17:00 hodin v katechetickém sále při farnosti Povýšení sv. Kříže v Prostějově. Tento počín však nebylo možné dále udržet kvůli velkému časovému vytížení animátorů, kteří neměli dostatek času na systematickou přípravu těchto setkání.¹⁴

Mezi nevýhody je tedy možné zařadit i skutečnost, že animátoři jsou mladí lidé, kteří jsou studenty – mají méně času, i zaměstnanci – mají omezené možnosti při výběru volna pro organizování táborových akcí.

V Prostějově je poměrně velké množství základních škol, ve kterých by se mohla uskutečňovat propagace nabízených akcí pro širší spektrum možných zájemců. Také by bylo možné realizovat akce „na míru“ podle požadavků konkrétních škol, např. seznamovací a stmelovací akce, třídní výlety apod.

Příležitostí může být také možnost navázání kontaktu a spolupráce s jinými salesiánskými animátory, které by mohlo vést k výměně zkušeností apod. Formou spolupráce by mohla být společná víkendová formační setkání.

Hrozbou pro chod Klubu SHM Prostějov může být úbytek dětí – nástup početně slabších ročníků. Další hrozbou může být také úbytek dobrovolníků či ztráta motivace k dobrovolnické činnosti, na které činnost Klubu SHM Prostějov stojí. Úbytek dotací a sponzorů by mohl vést ke zvýšení cen za akce a tím ke snížení zájmu a úbytku účastníků akcí.

¹⁴ ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2015*. Klub Salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2014. s. 11.

2 Charakteristika předškolního věku

Následující kapitola se věnuje stručnému náhledu do období předškolního věku dítěte. Toto téma je základním východiskem pro tvorbu projektu příměstského tábora pro předškolní děti.

Název „předškolní období“ může být nesprávně chápán pouze jako přechodné období přípravy na období školní, není však tomu tak. Předškolní věk dítěte je velmi významnou epochou ve vývoji, ve které se budují mnohá východiska pro celý následující život.¹⁵

Za předškolní období je v užším smyslu považováno období mezi třetím a šestým rokem dítěte – tedy období, kdy dítě ve většině případů navštěvuje mateřskou školu. V tomto období ještě není dokončen motorický vývoj, ale stále se zdokonaluje, dítě procvičuje svou zručnost a vývojem prochází také jeho kresba, která se postupně zlepšuje. Během tohoto období se také vyvíjí a zdokonaluje řeč, a to po stránce obsahové i po stránce výslovnosti.¹⁶ Významným způsobem se rozvíjí samostatnost při sebeobsluze, upevňují se hygienické a společenské návyky. Rozvíjí se zrakové a sluchové vnímání a jejich vzájemná propojenost.¹⁷

Dítě v předškolním věku má významnou potřebu rozvíjet vztahy se svými vrstevníky. K tomuto účelu může dobře sloužit instituce mateřské školy. Mateřská škola může zabránit společenské izolaci dětí, které v dnešní době mnohdy mívají jen omezenou možnost kontaktu s vrstevníky.¹⁸ Dítě mezi vrstevníky rozvíjí schopnost spolupráce, která je zprvu jen krátkodobá, dále prosociální vlastnosti – toleranci, soucit, obětavost, pomoc druhým, společné prožívání radosti apod.¹⁹ Dítě také rozvíjí své city, učí se rozlišovat mezi „já“ a „ne-já“, rozlišovat pocity své a pocity ostatních, a tak rozvíjí empatii. Postupně se učí adekvátně reagovat na pocity druhých. Dítě by se v tomto období mělo naučit své city sdělovat a tak je smysluplně propojovat s myšlením. Dále se prohlubuje také schopnost ovládat své vlastní impulsy a přizpůsobovat svůj projev

¹⁵ Srov. MATĚJČEK, Zdeněk. *Prvních šest let ve vývoji a výchově dítěte*. Praha: Grada Publishing, 2005. s. 138-139.

¹⁶ Srov. LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. s. 87-88.

¹⁷ Srov. MATĚJČEK, Zdeněk. *Prvních šest let ve vývoji a výchově dítěte*. Praha: Grada Publishing, 2005. s. 139-140.

¹⁸ Srov. Tamtéž, s. 141.

¹⁹ MATĚJČEK, Zdeněk. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. s. 48-49.

momentální situaci.²⁰ I přes důležitost mateřské školy a vlivu vrstevníků by se těžiště vývoje a výchovy dítěte mělo nacházet v rodině. Způsob, jakým rodiče jednají a vyjadřují své city, zůstává v mysli dítěte trvale zakódován.²¹

Dle Langmeiera a Krejčířové probíhá v předškolním věku proces socializace, který se dělí do tří částí: první z nich je vývoj sociální reaktivity, tedy rozvoj emocí ve vztazích k ostatním lidem. Dále je to vývoj sociálních kontrol, to znamená budování hodnotové orientace a norem, které si dítě vytváří na základě reakcí okolí na své jednání, příkazů a zákazů, omezení apod. Poslední částí je osvojení sociálních rolí. Jedná se o určité vzorce chování a postojů, které jsou od dítěte v daném prostředí očekávány a které určují jeho postavení ve skupině.²²

Hra je velmi důležitým prvkem v životě dítěte předškolního věku. Kolem třetího roku věku se v kontaktu s vrstevníkem objevuje společná - asociativní hra, která se později vyvine ve hru kooperativní, v níž jsou již jasně rozdělené role a existuje v ní živá spolupráce. Mezi třetím a čtvrtým rokem se také začíná objevovat soupeřivost.²³ Pomocí hry se dítě velmi snadno učí a lehce si osvojuje nové vědomosti i dovednosti. Pokud dítě nezíská v tomto období potřebné dovednosti a návyky, později musí pro jejich získání vynaložit mnohem větší úsilí.²⁴

Pro děti v předškolním věku je typické prolínání myšlení a fantazie. Děti často interpretují výtvořky své fantazie mezi svými reálnými zážitky. Obvyklá je také sugestibilita, to znamená, že dítě snadno přejímá pocity druhých, např. hlad a žízeň, bolest, ale také názory a výroky. Tyto vlastnosti se však postupně utlumují. Podstatnou roli ve vývoji myšlení hrají pohádky, díky kterým se děti učí rozlišovat mezi dobrem a zlem.²⁵

²⁰ Srov. SMAHEL, Rudolf. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte v křesťanské rodině*. Olomouc: Maticе cyrilometodějská, 1993. s. 43-45.

²¹ Srov. LISÁ, Lidka a KŇOURKOVÁ, Marie. *Vývoj dítěte a jeho úskalí*. 1. vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, 1986. s. 174.

²² Srov. LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. s. 93-94.

²³ Srov. Tamtéž, s. 99.

²⁴ Srov. *Das Kind von 3 bis 6 Jahren* [online]. 2016 [cit. 03-03-2016]. Dostupné z: <http://www.montessori-ecoschool.org/kinderhaus/das-kind-von-3-6-jahren>

²⁵ Srov. KOCH, Jaroslav a MATĚJČEK, Zdeněk. *Psychologie a pedagogika dítěte*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1960. s. 291-293.

3 Charakteristika a popis projektu

V této kapitole se nachází podrobný popis jednotlivých organizačních složek projektu.

3.1 Charakteristika projektu

Předmětem projektu je plán a realizace akce pro děti předškolního věku pod záštitou Klubu SHM v Prostějově. Klub SHM Prostějov realizuje jednodenní i vícedenní akce a tábory pro děti a mládež od sedmi let²⁶, avšak nabídka akcí pro mladší děti dosud neexistuje, proto je hlavním cílem projektu obohacení nabídky akcí Klubu SHM v Prostějově vytvořením příměstského tábora pro věkovou kategorii 3 – 6 let.

Mezi dílčí cíle patří navázání kontaktu s mladšími dětmi. V salesiánské výchově je kladen důraz na vytváření vztahů mezi vychovateli a vychovávanými, proto považujeme za důležité začít navazovat vztahy již od útlého věku, navíc v prostředí, které je dětem známé. S tímto úzce souvisí také cíl navázat vztah s rodiči, kteří se dosud s Klubem SHM Prostějov nesečkali. Díky této akci mohou získat k organizaci důvěru, takže až jejich děti dosáhnou věku sedmi let, budou je moci bez obav poslat na pobytový tábor, protože organizace jim již bude známá a budou s ní mít dobré zkušenosti.

Dalším cílem je vytvoření takového programu, který by děti bavil a zároveň rozvíjel všechny stránky jejich osobnosti.

Protože Klub SHM je křesťanská organizace, mezi jejíž hlavní cíle patří vést děti a mladé lidi k Bohu, je také nezbytné mezi cíle projektu zařadit tento cíl. Akce je propagována především v křesťanském prostředí, takže očekáváme účast dětí ze spíše křesťanských rodin, proto je do každodenního programu zařazena modlitba na začátku dne a před jídlem, jednou za akci mše svatá a také tzv. „témátka“. Duchovnímu programu se věnuje jedna z následujících kapitol.

Jako nejvhodnější způsob realizace projektu se jeví příměstský tábor, který by byl uzpůsoben tak, aby co nejvíce připomínal režim mateřské školy, který je předškolním dětem důvěrně známý. Klub SHM v Prostějově nemá k dispozici prostory, které by

²⁶ Srov. *Kalendář akcí* [online]. 2015 [cit. 22-10-2015]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/kalendar-akci>

vyhovovaly dennímu provozu příměstského tábora, avšak nabízí se možnost pronajmout prostory Mateřské školy při Cyrilometodějském gymnáziu v Prostějově, se kterým Klub SHM úzce spolupracuje. Tato Mateřská škola se nachází v Prostějově na Sídlišti Svobody ve vhodné a dostupné lokalitě. Pronájem se vztahuje jak na všechny prostory Mateřské školy včetně zahrady, tak na její veškeré potřebné vybavení. Nákup předmětů denní potřeby, jako jsou hygienické potřeby, kancelářské a papírenské potřeby, dále strava (ranní svačinka, oběd, odpolední svačinka, nápoje) a ostatní materiál potřebný k realizaci příměstského tábora bude hrazen z poplatků účastníků.

Při realizaci projektu bude kladen důraz na vytvoření vztahů jak mezi dětmi, tak především na vytvoření vztahu mezi dětmi a animátory, a v neposlední řadě mezi animátory a rodiči.

3.2 Charakteristika pronajatých prostor

Adresa Mateřské školy: Sídliště Svobody 3552/53, Prostějov

Budova Mateřské školy se nachází v klidné lokalitě města Prostějova. Dostupnost je vyhovující, v blízkosti budovy se nachází parkoviště pro auta. Nedaleko leží městský park Kolářovy sady a zatravněné plochy v dostatečné vzdálenosti od silnice, které mohou sloužit k pohybovému vyžití.²⁷

Prostory Mateřské školy se nachází v horním patře dvoupodlažní budovy. Zahrnují šatnu vybavenou skříňkami a poličkami na osobní věci, sociální zařízení – WC oddělené podle pohlaví a umývárnu se sprchou, dále kuchyni sloužící k přípravě stravy, úklidu a uložení nádobí, úklidovou komoru, prostory pro personál (šatna, kancelář, WC), lehárnu vybavenou lehátko a lůžkovinami (dětí si z hygienických důvodů přinesou vlastní lůžkoviny pro polední odpočinek). Největší místnost je využita jako herna spojená s jídelnou. Jídelna je vybavena čtyřmi stoly a dvaceti čtyřmi židlemi ve třech různých velikostech podle výšky dětí. Jídelní část je využívána také při činnostech vyžadujících sezení (např. kreslení, malování, modelování apod.), při takových činnostech je však nutné použít speciální ubrusy. Herna je pak vybavená elektronickým klavírem, audiotechnikou, počítačem, rozkládací pohovkou, polštáři sloužícími jako sedátka pro děti. Pro spontánní hru je zde k využití kuchyňský koutek s nádobím, postýlky a kočárky

²⁷ Srov. *O nás* [online]. 2016 [cit. 16-02-2016]. Dostupné z: <http://skolka.cmgpv.cz/o-nas.php>

pro panenky, několik sad stavebnic různých druhů, modely aut, zemědělských strojů, molitanové kostky, obrázkové knihy, drobné hudební nástroje, plyšová zvířata, velké množství didaktických her.

V Mateřské škole je k dispozici také školní zahrada, ve které jsou umístěny průlezky a skluzavka, houpačky, pískoviště s příslušnými hračkami, plastové židle a stoly, míče různých velikostí a další hračky vhodné pro venkovní použití. V zahradě se nachází také stromy a keře, které poskytují stín, takže děti netráví čas v zahradě jen na přímém slunečním záření.

Veškeré výše uvedené prostory včetně vybavení jsou poskytnuty k užívání pro příměstský tábor. Úplata za pronájem je uvedena v podkapitole Finanční řešení projektu.

3.3 Personální zajištění

Pro realizaci projektu jsou vybráni čtyři vedoucí – animátoři:

Zita Novotná - hlavní vedoucí příměstského tábora

- Studentka oboru Sociální pedagogika na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

- Dlouholetá praxe v práci s dětmi a mládeží a ve vedení dětských táborů – od r. 2010 působila jako pomocná vedoucí na táborech a akcích pro děti a mládež pořádaných Klubem SHM Prostějov

- R. 2013 získala Osvědčení o absolvování odborné přípravy pro hlavní vedoucí dětských táborů a zotavovacích akcí akreditované MŠMT

- Absolventka kurzu Zdravotník zotavovacích akcí akreditovaném MŠMT u Českého červeného kříže²⁸

Mgr. Václav Procházka – vykonával funkci řidiče a fotografa

- Absolvent oboru Učitelství pro 1. stupeň ZŠ na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

²⁸ Srov. *Kurzy první pomoci* [online]. 2015 [cit. 03-01-2016]. Dostupné z: <http://www.cervenyrizprostejov.cz/?q=node/26527>

- Dlouholetá praxe v práci s dětmi a mládeží a ve vedení dětských táborů – od r. 2006 působil jako pomocný vedoucí na táborech a akcích pro děti a mládež pořádaných Klubem SHM Prostějov

- R. 2009 získal Osvědčení o absolvování odborné přípravy pro hlavní vedoucí dětských táborů a zotavovacích akcí akreditované MŠMT

Mgr. Jiří Galda - vykonával funkci zdravotníka akce

- Absolvent oboru Učitelství biologie a geografie pro SŠ na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci

- Dlouholetá praxe v práci s dětmi a mládeží a ve vedení dětských táborů – od r. 2006 působil jako pomocný vedoucí na táborech a akcích pro děti a mládež pořádaných Klubem SHM Prostějov

- R. 2009 získal Osvědčení o absolvování odborné přípravy pro hlavní vedoucí dětských táborů a zotavovacích akcí akreditované MŠMT

- Absolvent Kurzu Zdravotníka zotavovacích akcí akreditovaném MŠMT u Českého červeného kříže

- Držitel potravinářského průkazu

Zdeňka Charvátová – vykonávala přípravu a výdej potravin

- Studentka Sociální pedagogiky na Cyrilometodějské teologické fakultě univerzity Palackého v Olomouci

- Dlouholetá praxe v práci s dětmi a mládeží a ve vedení dětských táborů – od r. 2010 působila jako pomocná vedoucí na táborech a akcích pro děti a mládež pořádaných Klubem SHM Prostějov

- R. 2012 získala Osvědčení o absolvování odborné přípravy pro hlavní vedoucí dětských táborů a zotavovacích akcí akreditované MŠMT

- Absolventka Kurzu Zdravotníka zotavovacích akcí akreditovaném MŠMT u Českého červeného kříže

- Držitelka potravinářského průkazu

Všichni výše uvedení animátoři se vzdělávali či vzdělávají v pedagogickém oboru a všichni mají zkušenost s prací s dětmi předškolního věku, a to z odborných praxí v mateřských školách nebo z rodinného prostředí.

3.4 Propagace příměstského tábora

Propagace příměstského tábora probíhá stejným způsobem, jako u ostatních akcí pořádaných Klubem SHM v Prostějově.

Od 1. března 2015 jsou na oficiálních stránkách Klubu SHM Prostějov²⁹ umístěny základní informace o akci:

- Datum a místo konání: 13. – 17. 7. 2015, budova MŠ při Cyrilometodějském gymnáziu v Prostějově, Sídliště Svobody 3552/53 Prostějov
- Věková skupina: 3 – 6 let
 - o Požadavek: přihlašovat pouze děti, které již MŠ navštěvují
- Typ akce: Příměstský tábor
- Název akce: Včelí medvídci
- Maximální počet účastníků: 20
- Hl. vedoucí: Zita Novotná
- Kontakt na hlavního vedoucího - e-mail, tel. č.

Ke stejnému datu bylo rovněž spuštěno elektronické přihlašování na tuto akci.

Propagace též probíhá formou informačních letáků, které jsou vytištěny a od 1. dubna 2015 rozmístěny do vývěsek prostějovských a okolních farností (Prostějov, Brodek u Prostějova, Určice, Vranovice – Kelčice, Dobrochov, Pavlovice u Kojetína, Kralice); leták je umístěn též do budovy Mateřské školy při Cyrilometodějském gymnáziu, kde se má příměstský tábor konat.

Informační leták je přiložen v příloze.

²⁹ *Kalendář akcí* [online]. 2015 [cit. 23-3-2015]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/kalendar-akci>

3.5 Finanční řešení projektu

Částka, kterou hradí rodiče účastníků, je stanovena na 800 Kč. Na příměstský tábor se nevztahuje žádná dotace, tudíž je počítáno pouze s prostředky vybranými jako příspěvek na chod tábora. Maximální kapacita účastníků je 20, proto celková suma příjmů činí celkem 16 000 Kč. Z těchto prostředků je hrazen nájem budovy Mateřské školy při Cyrilometodějském gymnáziu v Prostějově, materiál pro realizaci tábora (papírenské zboží, hygienické potřeby, materiál pro přípravu dárků dětem, převleky a rekvizity k motivaci atd.), strava pro děti a čtyři animátory (dopolední a odpolední svačinka, pitný režim, obědy, odměny a sladkosti) a provoz auta, které bude využíváno především k dovozu potravin (nákupy, dovoz obědů) či potřebného materiálu. Využité prostředky charakterizuje následující tabulka:

Tabulka č. 3 – Rozdělení nákladů

Jídlo	7 719 Kč	385,935 Kč/osoba
Materiál	1 596 Kč	79,805 Kč/osoba
Provoz auta	1 685 Kč	84,26 Kč/osoba
Nájem	5 000 Kč	250 Kč/osoba
Celkové náklady	16 000 Kč	800 Kč/osoba

Strava na příměstském táboře bude realizována zčásti svépomocí, zčásti bude dovážena. Dopolední a odpolední svačinky na příměstském táboře budou připravovat animátoři, kteří jsou držiteli potravinářského průkazu. Obědy budou zajištěny v Restauraci Drábek Hrubčice³⁰, odkud budou na náklady tábora dováženy autem ve várnících. Každý oběd se skládá z polévky a hlavního jídla. Obědy budou dětem vydávány v prostorách Mateřské školy a výdej bude zajišťovat animátorka, která vlastní potravinářský průkaz.

³⁰ Jaroslav Drábek *Pohostinství* [online]. 2010 [cit. 07-10-2015]. Dostupné z: <http://www.restauracedrabek.cz/>

Suroviny nutné k přípravě svačinek budou nakupovány příležitostně v nákupních domech v Prostějově. V následující tabulce je rozepsáno rozdělení stravy s průměrnou částkou na jednu osobu.

Tabulka č. 4 – Průměrná částka za stravu

1 obědová porce pro dítě	41,5Kč
1 obědová porce pro dospělého	60 Kč
Odměny v závěrečném pokladu	83 Kč
Dopolední a odpolední svačinka pro jedno dítě	30,35 Kč
Odměny na každý den (bonbony) na jedno dítě	5,1 Kč

Dalším výdajem v rozpočtu příměstského tábora je materiál. Na tábor jsou zakoupeny věci pro výrobu tykadel (papírové kuličky, čelenky, drátky), dále pastelky, hygienické potřeby (toaletní papír, mýdlo, jar, čisticí prostředky) a lékárnička.

Tabulka č. 5 – Rozdělení materiálu

Výroba tykadel	480 Kč
Hygienické prostředky	364 Kč
Vybavení lékárničky	448 Kč
Pastelky	80 Kč
Celkem:	1 372 Kč

Autem se do budovy mateřské školy budou dovážet obědy, auto také bude sloužit k dovozu nákupů. Do auta je nakoupen benzín za 1685 Kč.

3.6 Představení celotáborové hry

Celotáborová hra je inspirována pohádkovou knihou Jiřího Kahouna *Příhody včelích medvídků*³¹, kterou děti znají ve zfilmované podobě večerníčků. Toto téma bylo zvoleno proto, že žánr pohádka je dětem blízký a předpokládali jsme znalost těchto příběhů, která měla podnítit větší zájem o připravené aktivity.

Z původního příběhu jsou převzaty hlavní postavy – čmeláci Čmelda a Brumda, jejich maminka a strašidlo Pučmeloud a vedlejší postavy – zlý slimák a mlsná vosička. Všem postavám je zachován jejich charakter a vlastnosti tak, aby byly dětem známé. Cíl celotáborové hry i příběhy, jimiž budou motivovány jednotlivé etapové hry, jsou však vymyšleny nebo upraveny, aby tvořily celek.

Cílem celotáborové hry je nalezení sladkého čmeláčího pokladu, o kterém se děti dozvědí již první den v úvodní motivační scéně. Děti si jej mají zasloužit za pomoc čmelákům a za překonání překážek, které se budou objevovat.

První den se děti seznámí se čmeláky Čmeldou a Brumdou, kteří hledají nové kamarády. Aby si však mohli s dětmi hrát, děti se musí připodobnit jejich světu – světu hmyzu. Děti proto v různých hrách musí dokázat svou mrštnost a obratnost, za kterou si zaslouží tykadla, která pak budou moci nosit a podle kterých je pak čmeláci poznají a budou za dětmi přilétat. Tykadla dětem předají čmeláci společně se svou maminkou, a také dětem zazpívají svou oblíbenou písničku „Na políčku v jetelíčku“³², kterou se děti později naučí také zpívat.

Druhý den se děti opět setkají se čmeláky, kteří s dětmi stráví ráno – účastní se rozcvičky, hrají si s dětmi apod. Po svačince čmeláci chtějí sbírat pyl, ze kterého jim maminka vyrábí med, Čmelda však dělá hlouposti a hrníček mu spadne a rozbije se. Čmeláci s jedním hrníčkem nemohou nasbírat potřebné množství pylu, proto poprosí děti, aby jim se sbíráním pomohly. Děti pyl sbírají do hrníčků ve skupinkách na čtyřech stanovištích za splnění daného úkolu, potom jej nasypou Čmeldovi do již slepeného hrníčku.

Třetí den se děti na prosbu Čmeldy a Brumdy vydají na výlet do nedalekého lesoparku Hloučela, kde čmeláci bydlí. Jejich domov totiž ničí zlý obří slimák, který tam

³¹ KAHOUN, Jiří. *Příhody včelích medvídků*. Praha: Albatros, 2002. 86 s.

³² Srov. SKOUMAL, Petr. *Včelí medvídci* [online]. 2015 [cit. 07-08-2015]. Dostupné z: <http://www.velkyzpevnik.cz/zpevnik/pohadky/vceli-medvidci>

požírání všechny rostliny. Děti se tedy vydají na cestu a nejprve mají pomoci hry zachránit co nejvíce rostlin, které ještě slimák nesežral. Potom se slimák objeví v křoví a děti jej zaženou připravenými míčky a hlasitým křikem. Slimák se tak poleká, že uteče a už se nevrátí. Za tuto velkou pomoc děti dostanou od čmeláků a jejich maminky kouzelná semínka z lesa, která si později budou moci zasadit. Když se děti vrací z výletu do Mateřské školy, z dálky uvidí u dveří Pučmelouda, který buší na dveře a volá, že jedině on získá sladký čmeláčí poklad. Potom odejde a děti se mohou vplížit do školky. Situaci dětem vysvětlí čmeláci – Pučmeloud je mlsné strašidlo, které chce získat čmeláčí poklad; ten je však připraven jen pro hodné děti.

Čtvrtý den čmeláci opět tráví s dětmi. Navštíví je mlsná vosička, která si právě pochutnává na sladkém zákusku z cukrárny. Čmeláci prosí, aby jim dala ochutnat, ale vosička nechce, raději jim poradí, že na náměstí najdou cukrárnu, ve které zákusky najdou. Čmelda a Brumda tedy pošlou děti do cukrárny, kde každé dítě dostane tzv. Linecké kolečko; děti je pak donesou i čmelákům. Součástí vycházky na náměstí je také návštěva kostela a slavení mše svaté, které však není součástí celotáborové hry. Po návratu do školky děti naleznou na dveřích nápis: „Byl jsem tady, kde je poklad čmeláci? Pučmeloud!“ Starší předškolní děti, které již umí číst, nápis přečtou mladším dětem. Děti pak vevnitř objeví nepořádek, který Pučmeloud způsobil – rozházené hračky, převrácené židle apod., proto musí vše uklidit na svá místa. Čmeláci tentokrát dětem slíbí, že následující den jim už ukážou, kde je poklad ukrytý, aby jej Pučmeloud nenašel dřív.

Pátý den si děti nejprve se Včelí maminkou zasadí kouzelná semínka, která dostaly za záchranu lesa před zlým slimákem. Květináče se semínky si odpoledne mohou odnést domů. Poté čmeláci dětem prozradí, kde je poklad schovaný. Než tam však děti dojdou, zpoza rohu vyběhne Pučmeloud, dětem před očima poklad vezme a uteče. Nešťastní čmeláci se s dětmi radí, co dělat dál, avšak přijde jim na pomoc vosička, kterou již děti znají. Prozradí jim, že viděla, kam si Pučmeloud poklad schoval, ale že jim ukáže cestu, pouze když děti namalují, jak si takový poklad vlastně představují. Po splnění tohoto úkolu vosička děti a čmeláky zavede do nedalekého parku, kde v křoví najdou schovanou truhlu s pokladem. Tu si děti odnesou do Mateřské školy, kde si poklad s pomocí čmeláků rozdělí.

Po odpoledním odpočinku ještě děti dostanou od čmeláků diplom za účast na příměstském táboře, za pomoc Včelím medvídkům a za získání pokladu, a také medaili vyrobenou z kulatého oplatku Fidorka.

Každý den po obědě přilétne za dětmi maminka včelích medvídků, která si s dětmi popovídá o celém dni, o tom, co děti zažily v jednotlivých hrách a aktivitách, jestli se jim den líbil a podobně. Všechny děti pak za snaživost a za pěkné chování odmění jedním bonbonem a pohlazením.

Veškeré kostýmy a rekvizity jsou vyrobeny svépomocí. Čmeláci budou vybaveni též křídly a tykadly upevněnými na čelence – tatáž tykadla dostanou také děti.

Zvláštní místo v programu zaujímá hymna, kterou se děti naučí zpívat a budou ji zpívat vždy za doprovodu kytary se Včelí maminkou a čmeláky, nebo např. v drobných mezerách v programu, při čekání na ostatní děti apod.

Motivace budou probíhat formou scének, které budou předvádět animátoři v kostýmech.

Jednotlivé etapové hry jsou utvářeny s ohledem na fyzickou i mentální úroveň dětí, aby rozvíjely vztahy mezi nimi, jejich hrubou a jemnou motoriku, estetické a sociální citění, cit pro přírodu a pozitivní složky jejich osobnosti.

Program je sestaven tak, aby při příznivém počasí mohl probíhat především venku ve školní zahradě, která poskytuje dostatek prostoru a vybavení využitelného k činnostem spontánním i řízeným. Zároveň však je možné se kdykoli přesunout do budovy Mateřské školy a program s drobnými změnami realizovat uvnitř.

3.7 Duchovní program

Klub salesiánského hnutí mládeže v Prostějově je křesťanská organizace a všechny akce jím zaštitěné jsou realizovány v křesťanském duchu. Proto i pro příměstský tábor je nezbytné zajistit duchovní program odpovídající věkové kategorii účastníků.

Vzhledem k tomu, že akce je propagována především v křesťanském prostředí, většina účastníků pravděpodobně bude pocházet z křesťanských rodin a již se setkala s různými formami duchovna – s modlitbou, účastí na mši svaté apod. Je však nutné počítat i s účastí dětí, které se s tímto nikdy nesetkaly.

Duchovní program bude realizován formou společných ranních modliteb, krátkých modliteb před jídlem, tří tzv. tématů a účastí na jedné mši sv. spojené

s prohlídkou kostela. Děti se též v průběhu akce naučí několik dětských křesťanských písní ze zpěvníku *Hosana*³³.

Ranní modlitba proběhne každé ráno po příchodu všech dětí na začátku společného programu a bude probíhat podobně, jak je zvykem na ostatních táborech pořádaných Klubem SHM Prostějov. Modlitbu bude vést vždy jeden animátor, který vlastními slovy poděkuje za nový den a poprosí o Boží ochranu. V posledních dvou dnech budou mít děti také příležitost říct nahlas své díky a prosby. Modlitba bude spojena se zpíváním některé dětské písně ze zpěvníku *Hosana*.

Na konci každé ranní modlitby proběhne tzv. pozdrav – všechny děti a animátoři se chytí za ruce do kruhu, animátor pošle stisk ruky a úsměv člověku po své pravici; takto bude pozdrav pokračovat po kruhu v jednom směru, až se vrátí k tomu, kdo jej vyslal. Dětem bude pokaždé vysvětleno, že se jedná o symbol vzájemného kamarádství.

Modlitby před jídlem jsou vytvořeny podle modliteb, které se užívají v Mateřské škole při Cyrilometodějském gymnáziu (jedná se o křesťanskou mateřskou školu). Modlitba před ranní a odpolední svačinkou zní: „Než kousneme do chlebička, než se čaje napijeme, za všechny ty dobré dary Pánu Bohu děkujeme. Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.“

Modlitba před obědem pochází z výše zmíněného zpěvníku *Hosana* a je zpívána. Její text zní: „Náš Pán nám stále všechno dává, za to mu budiž čest a chvála. On z lásky velké živí nás, kež žehná také pokrm náš. Amen.“³⁴

Témátka jsou krátké duchovní úvahy, které mají sloužit k zamyšlení, případně drobnému poučení posluchačů. Lze říci, že se jedná o určitou formu katecheze. Tento způsob, jak dětem či mladým lidem zprostředkovat např. pohled na křesťanské hodnoty, se běžně užívá na salesiánských akcích. Proto budou témátka zařazena i na příměstský tábor, ale je nutné je přizpůsobit myšlení předškolních dětí. Témátka budou probíhat v komunikačním kroužku a vedoucí animátoři se budou snažit o dialog s dětmi. V prvním tématku si budeme s dětmi povídat o Ježíši Kristu a Panně Marii a o tom, proč se modlíme. Druhé tématko má dětem objasnit průběh mše sv. a důvod, proč ji křesťané

³³ GLOGAR, Josef et. al. *Hosana. Zpěvník křesťanských písní*. Praha: Portál, 1997. 634 s.

³⁴ Srov. GLOGAR, Josef et. al. 702. Stolní I. In: *Hosana. Zpěvník křesťanských písní*. Praha: Portál, 1997. s. 584

slaví. Ve třetím témátku bude dětem představena osobnost Dona Boska, zakladatele salesiánů.

K témátkům budou použity obrázky představovaných osob a též písně ze zpěvníku Hosana.

Do programu je zařazena také mše svatá, kterou pro děti bude sloužit o. Petr Matula SDB v kostele Povýšení sv. Kříže v Prostějově. Před mší sv. děti provede po kostele, představí jim význam některých liturgických předmětů apod.

4 Zhodnocení projektu

Díky realizaci bylo možné provést také zhodnocení projektu, proto je tak učiněno níže.

4.1 Personální zajištění

Animátoři, kteří na příměstském táboře pracovali, se v práci s předškolními dětmi osvědčili. Již při sestavování týmu se dalo očekávat, že jejich práce bude kvalitní, protože se jedná o animátory, kteří se navzájem znají a jsou zvyklí spolupracovat. Také jejich předchozí praxe v oblasti práce s dětmi nasvědčovala bezproblémovému průběhu.

V průběhu akce bylo zjištěno, že při některých částech programu byl provoz tábora pro čtyři animátory hůře zvládnutelný, a to z toho důvodu, že jeden z nich se vždy staral o dovoz či přípravu stravy a dva zajišťovali motivační scénku. Protože není možné děti předškolního věku nechat bez dozoru, nezbyl již animátor, který by se např. věnoval přípravě hry mimo areál Mateřské školy, či obohatil motivační scénku rolí navíc.

Je však reálné a proveditelné, aby se o provoz akce starali čtyři animátoři.

4.2 Propagace

Propagace akce se jeví jako dostačující, což lze vyvodit z faktu, že kapacita tábora byla naplněna. To lze přičíst také dobré pověsti Klubu SHM Prostějov a pozitivním předchozím zkušenostem rodičů. Avšak protože Klub SHM Prostějov je organizace, která se ve své činnosti nezaměřuje pouze na děti z křesťanských rodin, bylo by vhodné příště tuto akci propagovat i v prostředí nevěřících rodin, např. v mateřských školách v Prostějově a okolí.

4.3 Finanční zajištění projektu

Finance, které byly na tábor vybrány od jednotlivých účastníků, se podařilo kompletně proinvestovat. Účastnický poplatek 800 Kč lze zhodnotit jako přiměřený a zároveň dostupný většině rodin.

Rizikem je, že finanční zabezpečení akce je závislé na počtu účastníků – čím méně účastníků, tím hůře je příměstský tábor po finanční stránce zvládnutelný.

Negativum lze nalézt ve způsobu obstarávání obědů - bylo by možné ušetřit prostředky vydané za provoz auta, a to v případě, že by byl nalezen cenově výhodnější a bližší dodavatel obědů. Ušetřené finanční prostředky by se pak mohly využít k obohacení materiálního vybavení akce či k nákupu hodnotnějších dárků pro děti.

4.4 Celotáborová hra

Téma celotáborové hry se jeví jako vhodně zvolené. Tematika pohádek o Včelích medvídcích byla dětem známá, a proto se rychle s příběhem sžily.

Velmi pozitivně byla hodnocena přítomnost postavy Včelí maminky a každodenní rituál, který byl díky ní vytvořen – děti měly ke Včelí mamince velkou důvěru, díky ní byla každý den získávána zpětná vazba od dětí a též byly hodnoceny případné potíže.

Tým animátorů byl překvapen, s jakými emocemi byly dětmi vnímány negativní postavy – zlý Slimák a Pučmeloud. Nebylo účelem vyvolat u dětí strach, ale seznámit je s postavami, kterým je třeba se postavit. Nebyl však problém děti uklidnit a navodit u nich pocit bezpečí.

Jak již bylo výše uvedeno, při větším počtu animátorů by bylo možné obohatit motivační scénky tím, že by vystupovalo více postav zároveň, nebo by bylo možné motivační scénky předvádět např. pomocí maňáskového divadla.

4.5 Duchovní program

Duchovní program byl realizován bez obtíží, čemuž napomohl fakt, že většina dětí pocházela z křesťanských rodin.

Při zpětném hodnocení ranních modliteb lze dojít k názoru, že by bylo vhodné děti do nich více zapojit – např. aktivizačními činnostmi – děti vyjádří úctu k Panně Marii tím, že k její sošce přinesou papírovou kytičku apod.

Modlitby před jídlem byly vhodně zvoleny, děti se rychle naučily modlitby, které se modlily pravidelně.

Témátka byla vhodně zpracována a přizpůsobena potřebám předškolních dětí. Aby děti ještě více zaujala, bylo by příště vhodné použít dramatizaci – např. „návštěva“ představované osoby, v případě tohoto příměstského tábora by se mohlo jednat o návštěvu Dona Boska (externí postava oblečená do kostýmu).

Mše svatá byla do programu zařazena pouze jednou. Bylo dobré, že byla sloužena v dětem neznámém kostele, který si děti mohly prohlédnout, také se osvědčilo představení kostela knězem. Mše svatá byla zkrácena a přizpůsobena věku dětí.

4.6 Hry, aktivity

Seznamovací hry byly realizovány v rámci celotáborové hry. Z časových důvodů jich však bylo uskutečněno méně, než bylo třeba. Organizační tým se shodl na tom, že by bylo příště dobré do programu zařadit seznamovacích her více, aby se znalost jmen mezi dětmi více prohloubila.

Hry v rámci celotáborové hry mohly být více propracované, zvláště pak etapová hra s vosičkou Otylkou – po cestě do města, kde měly děti najít cukrárnu, mohly plnit určité dílčí úkoly apod. a tím by je tato hra více zaujala. Hlavním záměrem cesty do města byla však návštěva kostela a slavení mše svaté a tento cíl jsme chtěli nechat dostatečně vyniknout. Drobné aktivity bylo vhodné zařadit také po cestě na výlet. Ostatní hry zařazené do celotáborového programu lze hodnotit veskrze pozitivně.

Zařazení rozcviček do každodenního režimu je zpětně hodnoceno velmi pozitivně. Děti rozcvičky vnímaly jako zábavné hry, čímž byl jejich účel splněn.

Spontánní činnosti byly zařazeny v přiměřeném rozsahu. Vybavení Mateřské školy umožňovalo širokou paletu činností pro všechny děti.

Do programu bylo zařazeno málo kreativních činností – např. vyrábění drobných upomínkových předmětů. Při opětovné realizaci příměstského tábora pro předškolní děti by bylo vhodné podobné činnosti zařadit ve větším množství.

Závěr

Cíle stanovené na počátku tvorby tohoto bakalářského projektu, který se věnoval přípravě a realizaci příměstského tábora pro předškolní děti, byly tyto:

- obohacení nabídky akcí Klubu SHM v Prostějově vytvořením příměstského tábora pro věkovou kategorii 3 – 6 let
- vytvoření programu, který děti baví a rozvíjí všechny stránky jejich osobnosti
- vést děti k Bohu

První, hlavní cíl - obohatit nabídku akcí Klubu SHM v Prostějově vytvořením daného tábora pro zatím nejnižší věkovou kategorii dětí se podařit splnilo vlastní realizací připraveného programu v rámci bakalářského projektu. Další cíle byly stanoveny jako dílčí. Jedním z nich je vytvořit program pro zábavu dětí a rozvoj všech stránek jejich osobnosti. Tento cíl byl splněn. Z reakcí dětí a odezvy rodičů lze usuzovat, že program byl pro děti skutečně zábavný. Při prostudování programu na jednotlivé dny lze usoudit, že uskutečněný, předem sestavený plán jednotlivých aktivit rozvíjel všechny stránky osobnosti zúčastněných dětí. Posledním cílem bylo vést děti k Bohu. Lze usuzovat, že tento cíl byl také splněn, a to přiměřeným zařazením duchovního programu, který v dětech podněcoval zájem o víru v Boha nebo je motivoval k duchovnímu životu přiměřenému stupni vývoje každého z nich.

V bakalářském projektu tedy byla vytvořena teoretická východiska pro přípravu příměstského tábora v podobě mateřské školky a samotná realizace tohoto plánu. Uskutečněním tohoto příměstského tábora byla rozšířena nabídka táborových akcí Klubu SHM Prostějov o zcela nový typ akce.

Dle reakcí dětí i rodičů je možno konstatovat, že tento typ akce se osvědčil a je vhodné jej zařadit do nabídky letních akcí Klubu SHM v Prostějově i v následujících letech.

Použitá literatura

- ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2013*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2014. 40 s.
- ČEŠKOVÁ, Lenka. *Výroční zpráva 2015*. Klub salesiánského hnutí mládeže Prostějov, 2016. 51 s.
- GLOGAR, Josef et. al. *Hosana. Zpěvník křesťanských písní*. Praha: Portál, 1997. 634 s.
- GLOGAR, Josef et. al. *Hosana 2. Zpěvník křesťanských písní*. Praha: Portál, 2007. 676 s.
- KOCH, Jaroslav a MATĚJČEK, Zdeněk. *Psychologie a pedagogika dítěte*. Praha: Státní zdravotnické nakladatelství, 1960. 417 s.
- LANGMEIER, Josef a KREJČÍŘOVÁ, Dana. *Vývojová psychologie*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 368 s. ISBN 978-80-247-1284-0.
- LISÁ, Lidka a KŇOURKOVÁ, Marie. *Vývoj dítěte a jeho úskalí*. 1. vyd. Praha: Avicenum, zdravotnické nakladatelství, 1986. 274 s.
- MATĚJČEK, Zdeněk. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. 6. vyd. Praha: Portál, 2013. 143 s. ISBN 978-80-262-0519-7.
- MATĚJČEK, Zdeněk. *Prvních šest let ve vývoji a výchově dítěte*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005. 184 s. ISBN 80-247-0870-1.
- NĚMEC, Jaroslav. *Historie Klubu SHM Prostějov*. Mluvené slovo. Prostějov, 2015 [13-12-2015].
- PROCHÁZKA, Václav. *SWOT analýza Klubu SHM Prostějov*. Mluvené slovo. Prostějov, 2016 [cit. 16-03-2016].
- SMAHEL, Rudolf. *Duševní vývoj a duchovní zrání dítěte v křesťanské rodině*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1993. 119 s.

Internetové zdroje

Co děláme [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz//co-delame/>

Das Kind von 3 bis 6 Jahren [online]. 2016 [cit. 03-03-2016]. Dostupné z: <http://www.montessori-ecoschool.org/kinderhaus/das-kind-von-3-6-jahren>

Historie [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz//historie-shm/>

Jaroslav Drábek Pohostinství [online]. 2010 [cit. 07-10-2015]. Dostupné z: <http://www.restauracedrabek.cz/>

JEŘÁBKOVÁ, Klára. *Kdo to je?* [online]. 2006 [cit. 24-5-2015]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra311>

Kalendář akcí [online]. 2015 [cit. 22-10-2015]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/kalendar-akci>

Kluby [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz//kluby-shm>

Kurzy první pomoci [online]. 2015 [cit. 03-01-2016]. Dostupné z: <http://www.cervenkykrizprostejov.cz/?q=node/26527>

O nás [online]. 2016 [cit. 10-02-2016]. Dostupné z: <https://shmpv.cz/o-nas>

O nás [online]. 2016 [cit. 16-02-2016]. Dostupné z: <http://skolka.cmgpv.cz/o-nas.php>

Salesiánské hnutí mládeže [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz/>

SKOUMAL, Petr. *Včelí medvídci* [online]. 2015 [cit. 07-08-2015]. Dostupné z: <http://www.velkyzpevnik.cz/zpevnik/pohadky/vceli-medvidci>

Stanovy Salesiánského hnutí mládeže [online]. 2015 [cit. 08-12-2015]. Dostupné z: <http://www.shm.cz//stanovy/>

Upír [online]. 2008 [cit. 24-5-2015]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra560>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Počty akcí Klubu SHM Prostějov během roku 2015

Tabulka č. 2 – SWOT analýza

Tabulka č. 3 – Rozdělení nákladů

Tabulka č. 4 – Průměrná částka za stravu

Tabulka č. 5 – Rozdělení materiálu

Seznam příloh

- 1 Propagační leták
- 2 Popis programu v jednotlivých dnech

1 Propagační leták

Zveme ty nejmenší kluky a holky na

PRÁZDNINOVOUTÁBOROVOU ŠKOLKU


VČELÍ MEDVÍDCI

Pro koho je tábor určený?

- Pro kluky a holky, kteří budou i o prázdninách rádi s kamarády ve školce
- Pro chlapce a děvčata ve věku 3 - 6 let


V jakém termínu se můžeš na tábor těšit?

- 13. - 17. července 2015



Co nás čeká?

- Společná dobrodružství a hry se čmeláky Čmeldou a Brumdou
- Drobné dárečky a odměny
- Společné povídání a modlitba
- Výlety do přírody i do města



Co je podmínkou k účasti na táboře?

- Přihlášení od rodičů na webu shmpv.cz do konce května
- Zaplacení účastnického poplatku 800 Kč

Jak bude tábor probíhat?

- Tábor bude probíhat v budově školky CMG (Sídliště Svobody, Prostějov)
- Rodiče Tě mohou přivést mezi 7:30 a 8:30
- Domů se můžeš vrátit opět v doprovodu rodičů od 15:15 do 16:30

Na všechny se těší Zita Novotná a tým animátorů

e- mail: zita.novotna@centrum.cz, telefon: 721 982 662

2 Popis programu v jednotlivých dnech

Následuje denní plán každého dne včetně popisu činností a motivací.

Den č. 1

7:30 otevření prostor mateřské školy

7:30 - 8:45 příchod dětí, prostor pro spontánní hru (individuální i skupinová)

8:45 – 9:00 přivítání, představení animátorů, organizační informace, krátká modlitba

9:00 – 9:15 krátká rozcvička, hygiena, příprava na svačinku

9:15 – 9:45 krátká modlitba před jídlem, svačinka

9:45 – 10:00 hygiena, příprava na společný program

10:00 – 11:30 společný program venku – etapová hra „Včelí medvídci“

- Motivace: Na zahrádku přiletí včelí medvídci Čmelda a Brumda, představí se dětem – řeknou, kdo jsou, kde bydlí, kdo bydlí s nimi, jaká znají zvířátka a děti se představují čmelákům. Společně si zahrají několik seznamovacích her.
- Seznamovací hry:
 - o Hra „Na žlunu“
 - o Hra „Deka“
- Pokračování motivační scénky: Čmeláci se zmíní o sladkém pokladu, který se ukrývá na palouku, ale když zjistí, že se jim děti nepodobají, přestávají o pokladu mluvit a dokonce říkají, že ho děti nemohou získat. V tom ale Brumdu napadne, že děti by mohly získat tykadla, díky kterým by se připodobnily hmyzu, a tak by byl poklad přístupný i pro ně. Tykadla ale děti nedostanou zadarmo, musí prokázat při plnění úkolů, že jsou mrštné a ohebné jako správný hmyz. Čmeláci slibují, že se na děti budou dívat, a pokud se děti budou opravdu snažit, tykadla dostanou a tak budou mít možnost získat čmeláci poklad. Poté čmeláci odlétají. Děti plní následující úkoly:
 - Překážková dráha

- Skákání v pytlích

- Následuje spontánní hra dětí s využitím pískoviště a venkovních hraček (organizační forma individuální, skupinová)

11:30 – 11:45přesun do budovy mateřské školy, příprava na oběd (hygiena, WC, převléknutí)

11:45 – 12:15oběd

12:15 – 12:30příprava na spánek (hygiena, WC, převléknutí do pyžama)

12:30 – 14:00literární chvilka, odpočinek na lůžku (spánek, klidový režim)

14:15 – 14:30příprava na svačinku (hygiena, převlékání, WC)

14:30 – 15:00svačinka

15:00 – 15:15Návštěva Včelí maminky, povídání o dopoledních zážitcích, rozdělení bonbonů; se čmeláky každému dítěti předá tykadla za splněné úkoly a ještě dětem společně zazpívají svou oblíbenou písničku

15:15 – 16:30Prostor pro spontánní hru na zahrádce mateřské školy, odchod dětí v doprovodu rodičů

Charakteristika jednotlivých aktivit společného programu:

Název aktivity:	Rozcvička I.
Časová dotace:	10 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě si protahuje všechny hlavní svalové skupiny.
Obsah:	Děti se pohybují po třídě a napodobují pohyby a zvukové projevy daných zvířat (pes, žába, zajíc, rak, medvěd apod.) při doprovodu na klavír. Když přestane hrát hudba, děti musí zůstat mlčky nehnutě stát.

Pomůcky:	Klavír
Rizika:	Zranění způsobené kvůli nedostatečné pozornosti.

Název aktivity:	Hra na žlunu³⁵
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě poznává nové kamarády, učí se znát jejich jména. Dítě rozvíjí postřehové dovednosti.
Obsah:	Děti sedí v kruhu, jedno dítě uprostřed. To chodí a rukama znázorňuje cvakání zobákem. Vybere si dítě, směrem ke kterému zamíří. To se mu může ubránit tím, že ukáže na jiného kamaráda a řekne jeho jméno. Když to nestihne, stává se žlunou uprostřed kruhu, dítě, které je chytilo, si sedá na jeho místo do kruhu.
Pomůcky:	Na tuto aktivitu nejsou třeba zvláštní pomůcky.
Rizika:	Hlavně mladší děti se mohou stydět říct jména cizích dětí, pocit neúspěchu některých dětí.

Název aktivity:	Seznamovací hra „Kdo to je?“³⁶
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Hromadná

³⁵ Hra je inspirována hrou „Upír“, srov. *Upír* [online]. 2008 [cit. 24-5-2015]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra560>

³⁶ Srov. JEŘÁBKOVÁ, Klára. *Kdo to je?* [online]. 2006 [cit. 24-5-2015]. Dostupné z: <https://www.hranostaj.cz/hra311>

Cíl aktivity:	Dítě poznává nové kamarády, učí se znát jejich jména.
Obsah:	Děti rozdělíme na dvě skupiny. Ty oddělíme „oponou“ z deky. K dece si sedne dvojice dětí tak, že každé dítě je z jiného týmu a skrz deku na sebe nevidí. V momentu, kdy deka spadne na zem, musí vykřiknout jméno kamaráda. Bod získává rychlejší hráč.
Pomůcky:	Deka
Rizika:	Hlavně mladší děti se mohou stydět říct jména cizích dětí, pocit neúspěchu některých dětí.

Název aktivity:	Překážková dráha
Časová dotace:	20 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí své pohybové schopnosti a hrubou motoriku.
Obsah:	Hra probíhá paralelně ve čtyřech skupinách. Z každé skupiny vyběhá dítě, které se otočí kolem jedné kuželky, další tři kuželky proběhne slalomem, poponese míček z jednoho kruhu do druhého a nakonec hodí míček z určené vzdálenosti do připraveného koše. V této disciplíně se všechny děti vystřídají.
Pomůcky:	Kuželky, plastové šlápoty, míčky, plastové kruhy, koš
Rizika:	Nedostatečné pohybové schopnosti, nechť sportovat.

Název aktivity:	Skákání v pytlích
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí hrubou motoriku.
Obsah:	Hra probíhá paralelně ve třech skupinách. Z každé skupiny si jedno dítě vleze do pytle, ve kterém skáče k nachystané kuželce, obskáče ji dokola a skáče zpět ke svému družstvu. Tam předá pytel dalšímu hráči, který vykoná stejný úkol. Vystřídají se všechny děti.
Pomůcky:	3 pytle na obilí
Rizika:	Nedostatečné pohybové schopnosti, nechut' sportovat.

Den č. 2

7:30 otevření prostor mateřské školy

7:30 - 8:45 příchod dětí, prostor pro spontánní hru (individuální i skupinová)

8:45 – 9:00 přivítání, tématko, krátká modlitba

9:00 – 9:15 rozcvička, hygiena, příprava na svačinku

9:15 – 9:45 krátká modlitba před jídlem, svačinka

9:45 – 10:00 hygiena, příprava na společný program

10:00 – 11:30 společný program venku – etapová hra „Včelí medvídci“

- Motivace: Včelí medvídci Čmelda a Brumda se chystají do svých hrníčků sbírat pyl, z něhož jim maminka vyrábí med. Čmelda však dělá hlouposti, hrníček mu spadne a rozbije se. Čmeláci jsou smutní a nevědí, co mají dělat. Nakonec poprosí děti, jestli by jim nepomohly se sbíráním pylu do svých hrníčků.

- Děti jsou rozděleny do čtyř skupinek po pěti dětech a ve skupince obejdou čtyři stanoviště s úkolem, za jehož splnění dostanou do svého společného hrníčku trochu pylu.
- Stanoviště:
 - o Hra „Řetěz“
 - o Přenášení míčku na lžičce
 - o Zpívání
 - o Poznávání předmětů se zavázanýma očima
- Až všechny skupinky splní všechna stanoviště, přiletí opět Čmelda a Brumda se slepeným hrníčkem, do něhož děti nasypou svůj nasbíraný pyl. Čmeláci dětem pěkně poděkují za pomoc a nakonec děti společně se čmeláky zazpívají písničku, kterou se naučily na jednom stanovišti.

11:30 – 11:45přesun do budovy mateřské školy, příprava na oběd (hygiena, WC, převléknutí)

11:45 – 12:15 oběd

12:15 – 12:30návštěva Včelí maminky, povídání o dopoledních zážitcích, zpívání písničky, rozdělení bonbonů

12:30 – 12:45 příprava na spánek (hygiena, WC, převléknutí do pyžama)

12:45 – 14:30 literární chvílka, odpočinek na lůžku (spánek, klidový režim)

14:30 – 14:45 příprava na svačinku (hygiena, převlékání, WC)

14:45 – 15:15 svačinka

15:15 – 16:30Prostor pro spontánní hru na zahrádce mateřské školy, odchod dětí v doprovodu rodičů

Charakteristika jednotlivých aktivit společného programu:

Název aktivity:	Rozcvička II.
Časová dotace:	10 minut

Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě si protahuje všechny hlavní svalové skupiny. Dítě rozvíjí postřehové dovednosti.
Obsah:	Děti obchází kolem židlí, které jsou rozestaveny do kruhu a kterých je o jednu méně, než dětí, za doprovodu klavíru. V momentě, kdy přestane hrát hudba, všechny děti se snaží posadit na židli. Dítě, na které nezbyla židle, vypadává ze hry. Z kruhu se odebere jedna židle a ostatní opět za zvuku hudby pokračují ve hře stejným způsobem, dokud nevypadne předposlední dítě. Dítě, které zůstalo poslední ve hře, je vyhlášeno vítězem.
Pomůcky:	19 židlí, klavír
Rizika:	Zranění způsobené kvůli nedostatečné pozornosti. Pocit neúspěchu u vypadnuvších hráčů.

Název aktivity:	Hra „Řetěz“
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí své pohybové schopnosti. Dítě se učí spolupráci ve skupině a navazuje nové kamarádské vztahy.
Obsah:	Jedná se o pohybovou aktivitu. Jako první vybíhá jedno dítě samotné ke kuželce, která je ve vzdálenosti cca 10 metrů. Když kuželku oběhne, vrací se a bere za ruku další z dětí a společně běží směrem ke kuželce. Postup se opakuje. Až jsou do aktivity zapojeny všechny děti, popořadě zůstává na startovní čáře ten, kdo vybíhal jako první atd. Nakonec běží sám

	poslední člen družstva. Když se vrací nazpět ke startovní čáře, hra končí.
Pomůcky:	Hrníček, mouka (představuje nasbíraný pyl), lžička, kuželka.
Rizika:	Malá fyzická zdatnost dětí. Možnost, že si děti při běhu ublíží (přetahují se atd.).

Název aktivity:	Přenášení míčku na lžičce
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí hrubou motoriku.
Obsah:	Skupina dostane míček a polévkovou lžici. Po určené dráze s přiměřenými překážkami má každý ze skupiny za úkol donést míček zpět ke startovní čáře na lžičce tak, aby spadl ze lžičky co nejméněkrát.
Pomůcky:	Polévková lžice, pingpongový míček, kuželka, plastový kruh (překážka)
Rizika:	Nedostatečně rozvinuté schopnosti v oblasti hrubé motoriky. Pocit méněcennosti kvůli nezvládnutí úkolu.

Název aktivity:	Zpívání
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí své estetické cítění, hudební sluch a řečové schopnosti.

Obsah:	Děti mají za úkol naučit se zpívat pod vedením animátora písničku „Na políčku v jetelíčku“.
Pomůcky:	Kytara
Rizika:	Může se stát, že některé děti nerady zpívají. Takovému dítěti je třeba věnovat zvláštní péči.

Název aktivity:	Poznávání předmětů se zavázanýma očima
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí svou fantazii a jemnou motoriku.
Obsah:	Všechny děti mají zavázané oči a do rukou dostávají předměty. Jejich úkolem je určit, o jaký předmět se jedná. Svou domněnku pak šeptem sdělí animátorovi. Každé dítě se pokusí určit všechny předměty, které jsou k dispozici.
Pomůcky:	Tužka, autíčko, pírko, kolík na prádlo, lízátko, jablko, mobilní telefon, šiška, klíč, láhev na vodu, šátek na oči pro každé dítě.
Rizika:	Neznalost ohmatávaného předmětu. Je třeba dát si pozor na výběr věcí k hádání, aby nemohlo při jejich hádání dojít k úrazu.

Den č. 3

7:30 otevření prostor mateřské školy

7:30 - 8:45 příchod dětí, prostor pro spontánní hru (individuální i skupinová)

8:45 – 9:00 přivítání, krátká modlitba, rozcvička

9:00 – 9:15 hygiena, příprava na výlet

9:15 – 11:45 výlet do lesoparku Hloučela, po cestě svačina, etapová hra

- Motivace: Čmelda a Brumda jsou smutní, protože v lese, kde bydlí, se usadil zlý obří slimák, který požírá všechny rostliny. Čmeláci proto prosí děti o pomoc. Děti se pak pod vedením animátorů vypraví na určené místo. Tam se potkají i s obřím slimákem, kterého musí zahnat.
 - o Hra „Záchrana rostlin“
 - o Zahánění slimáka
- Čmeláci dětem poděkují a jejich maminka jim dá za odměnu kouzelná semínka, která si děti později zasadí a odnesou domů. Následuje návrat do Mateřské školy.
- U dveří Mateřské školy děti poprvé uvidí strašidlo Pučmelouda, jak buší na dveře, snaží se dostat dovnitř a volá, že chce čmeláčí poklad.

11:45 – 12:00 příprava na oběd (hygiena, WC, převléknutí)

12:00 – 12:30 oběd

12:30 – 12:45 návštěva Včelí maminky, povídání o dopoledních zážitcích, zpívání písničky, rozdělení bonbonů

12:45 – 13:00 příprava na spánek (hygiena, WC, převléknutí do pyžama)

13:00 – 14:30 literární chvílka, odpočinek na lůžku (spánek, klidový režim)

14:30 – 14:45 příprava na svačinku (hygiena, převlékání, WC)

14:45 - 15:15 svačinka

15:15 – 16:30 Prostor pro spontánní hru na zahrádce mateřské školy, odchod dětí v doprovodu rodičů

Charakteristika jednotlivých aktivit společného programu:

Název aktivity:	Rozcvička III.
-----------------	-----------------------

Časová dotace:	10 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Dítě si protahuje všechny hlavní svalové skupiny.
Obsah:	Krátká cvičební sestava k protažení svalových skupin.
Pomůcky:	Žádné
Rizika:	Zranění způsobené kvůli nedostatečné pozornosti.

Název aktivity:	Záchrana rostlin
Časová dotace:	15 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí své pohybové schopnosti a jemnou motoriku. Navazuje také nové kamarádské vztahy.
Obsah:	Po vymezeném území jsou rozházeny obrázky rostlin (asi 200 kusů). Úkolem dětí je posbírat všechny obrázky, aby tak zachránily rostlinky na louce Čmeldy a Brumdy. Jedno dítě může mít v ruce jen jeden obrázek, až jej odevzdá na určené místo, smí běžet pro další.
Pomůcky:	Obrázky rostlin (asi 200 kusů)
Rizika:	Malá fyzická zdatnost dětí. Možné zranění při pádu.

Název aktivity:	Zahánění slimáka
-----------------	-------------------------

Časová dotace:	5 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí hrubou motoriku. Dítě rozvíjí schopnost trefit se na cíl.
Obsah:	Každé dítě má k dispozici tři pěnové míčky nebo papírové koule. Mají za úkol v lesíku najít slimáka a míčky ho trefit. Když se každé dítě pokusí míček na slimáka hodit, zaženou jej z dohledu hlasitým křičením.
Pomůcky:	Pro každé dítě 3 pěnové míčky nebo papírové koule.
Rizika:	Strach ze slimáka.

Den č. 4

7:30 otevření prostor mateřské školy

7:30 - 8:45 příchod dětí, prostor pro spontánní hru (individuální i skupinová)

8:45 – 9:00 přivítání, krátká modlitba

9:00 – 9:15 rozcvička, hygiena, příprava na svačinku

9:15 – 9:45 krátká modlitba před jídlem, svačinka

9:45 – 10:00 hygiena, příprava na společný program

10:00 – 11:30 společný program – procházka na náměstí, návštěva kostela a slavení mše svaté

- Motivace k procházce: Za dětmi a čmeláky přiletí mlsná vosička, která si pochutnává na sladkosti. Čmeláci chtějí také ochutnat, ale vosička je pošle do cukrárny na náměstí, kde je spousta sladkostí. Děti se vydají do cukrárny, kde dostanou pochutinu Linecké kolečko.

- Děti navštíví kostel, místní kněz je provede a povypráví jim o kostele a o mši svaté (témátka), následuje společná mše svatá a po ní návrat do Mateřské školy.
- Na dveřích děti najdou nápis „Byl jsem tady, kde je poklad čmeláci? Pučmeloud!“. Ve školce je nepořádek, převrácené židle, rozházené hračky. Tento nepořádek způsobil Pučmeloud. Děti musí společně s Čmeldou a Brumdou školku uklidit a čmeláci slíbí, že následující den dětem ukážou, kde je poklad schovaný, aby si jej stihly vzít dřív, než Pučmeloud.

11:30 – 11:45 příprava na oběd (hygiena, WC, převléknutí)

11:45 – 12:15 oběd

12:15 – 12:30 návštěva Včelí maminky, povídání o dopoledních zážitcích, zpívání písničky, rozdělení bonbonů

12:30 – 12:45 příprava na spánek (hygiena, WC, převléknutí do pyžama)

12:45 – 14:30 literární chvílka, odpočinek na lůžku (spánek, klidový režim)

14:30 – 14:45 příprava na svačinku (hygiena, převlékání, WC)

14:45 – 15:15 svačinka

15:15 – 16:30 Prostor pro spontánní hru na zahrádce mateřské školy, odchod dětí v doprovodu rodičů

Charakteristika jednotlivých aktivit společného programu:

Název aktivity:	Rozcvička IV.
Časová dotace:	10 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě si protahuje všechny hlavní svalové skupiny.

Obsah:	Cvičební sestava na téma textu písně „Andělé nade mnou bdí“. ³⁷ Děti, které píseň znají, mohou i zpívat. Zpěv je doprovázen kytarou.
Pomůcky:	Kytara
Rizika:	Zranění způsobené kvůli nedostatečné pozornosti.

Název aktivity:	Cesta do cukrárny
Časová dotace:	60 minut
Organizační forma:	Skupinová
Cíl aktivity:	Během cesty na náměstí dítě rozvíjí kamarádské vztahy. Dítě rozvíjí svou pohybovou zdatnost.
Obsah:	Děti jdou na vycházku na náměstí. Cesta je dlouhá asi 1 km. Na náměstí děti ukážou animátorům, který obchod je cukrárna. Animátoři vedou s dětmi diskusi o tom, podle čeho ji poznali. Za odměnu dostane každé dítě zákusek – Linecké kolečko.
Pomůcky:	Linecké kolečko pro každé dítě
Rizika:	Alergie na některé složky zákusku.

Den č. 5

7:30 otevření prostor mateřské školy

7:30 - 8:45 příchod dětí, prostor pro spontánní hru (individuální i skupinová)

8:45 – 9:00 přivítání, tématko, krátká modlitba

³⁷ GLOGAR, Josef et. al. 8. Andělé nade mnou bdí. In: *Hosana 2. Zpěvník křesťanských písní*. Praha: Portál, 2007. s. 15

9:00 – 9:15 rozcvička, hygiena, příprava na svačinku

9:15 – 9:45 krátká modlitba před jídlem, svačinka

9:45 – 10:00 hygiena, příprava na společný program

10:00 – 11:30 společný program venku – etapová hra „Včelí medvídci“

- Motivace: Čmelda a Brumda dětem chtějí ukázat, kde je schovaný čmeláčí poklad, ale dětem před očima jej ukradne strašidlo Pučmeloud. Vtom přiletí mlsná vosička, která tvrdí, že viděla, kam si Pučmeloud poklad schoval. Slíbí dětem, že je na to místo dovede, ale nejprve jí musí děti namalovat, jak si poklad představují. Následuje výtvarná činnost.
- Vosička vede čmeláky a děti do parku, kde je ve křoví schovaná truhla s pokladem. Tu si děti s pomocí čmeláků odnesou do Mateřské školy a tam si poklad rozdělí.

11:30 – 11:45 příprava na oběd (hygiena, WC, převléknutí)

11:45 – 12:15 oběd

12:15 – 12:30 návštěva Včelí maminky, povídání o dopoledních zážitcích, zpívání písničky, rozdělení bonbonů

12:30 – 12:45 příprava na spánek (hygiena, WC, převléknutí do pyžama)

12:45 – 14:15 literární chvilka, odpočinek na lůžku (spánek, klidový režim)

14:15 – 14:30 příprava na svačinku (hygiena, převlékání, WC)

14:30 – 15:00 svačinka

15:00 – 15:30 rozdání diplomů a medailí, poslední zazpívání táborevé hymny

15:30 – 16:30 prostor pro spontánní hru na zahrádce mateřské školy, odchod dětí v doprovodu rodičů

Charakteristika jednotlivých aktivit společného programu:

Název aktivity:	Rozcvička V.
-----------------	---------------------

Časová dotace:	10 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě si protahuje všechny hlavní svalové skupiny.
Obsah:	Děti se protahují a cvičí se šátky podle animátora za hudebního doprovodu.
Pomůcky:	Šátky, audiotechnika
Rizika:	Zranění způsobené kvůli nedostatečné pozornosti.

Název aktivity:	Ztracený poklad
Časová dotace:	60 minut
Organizační forma:	Hromadná
Cíl aktivity:	Dítě rozvíjí svou fantazii. Dítě procvičuje jemnou motoriku. Dítě rozvíjí své estetické cítění.
Obsah:	Každé dítě přemýšlí o tom, co si ve sladkém pokladu představuje. Své představy potom nakreslí na papír. Když mají děti obrázky hotové, řeknou vosičce, co nakreslily a ta jim ukáže cestu k pokladu.
Pomůcky:	Kreslicí potřeby (pastelky, papír), stolečky a židle
Rizika:	Dítě neví, co si v pokladu představit. Nechť ke kreslení. Dítě se stydí mluvit o tom, co nakreslilo.